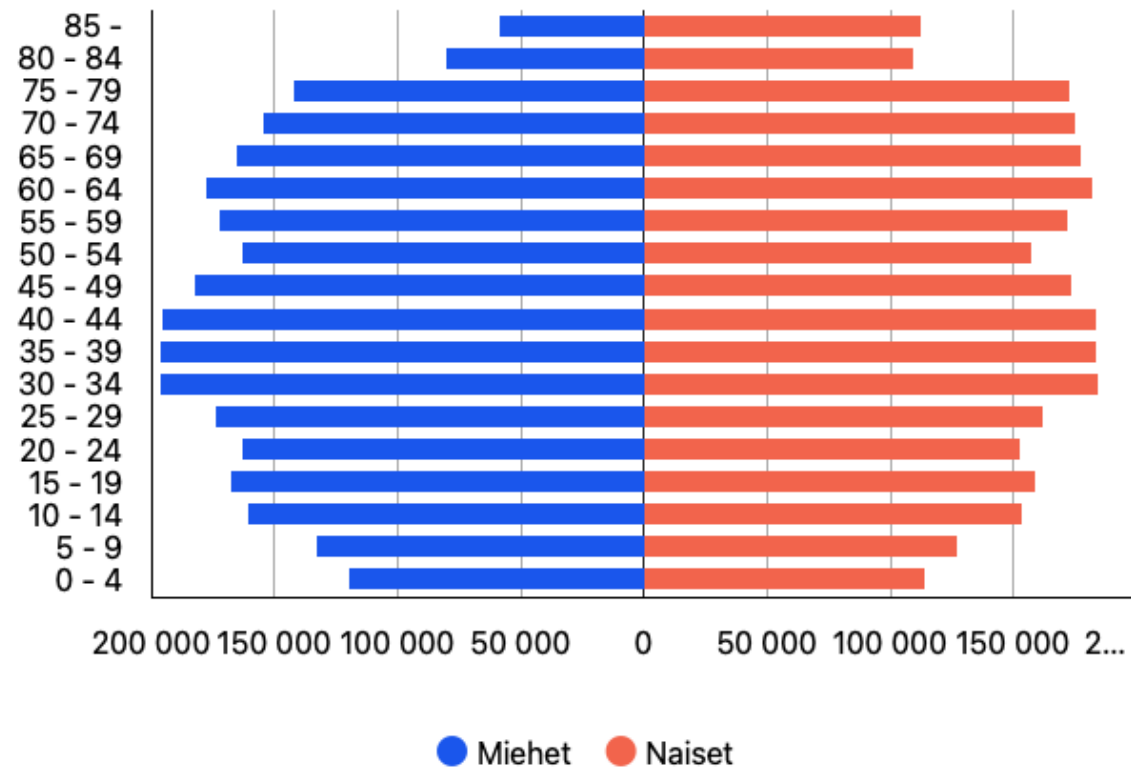

Väestö 31.12. iän (5-v.) ja sukupuolen mukaan vuosittain,
väestöpyramidi
2025

Päivitetty: 1.4.2026
Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

Syntyvyys siis vähenee – mutta miksi?

- Matala syntyvyys on seurausta monista itsessään positiivisista kehityssuunnista, kuten erilaisten ehkäisymuotojen yleistymisestä, elin- ja koulutustason noususta ja naisten lisääntymiseen liittyvän autonomian vahvistumisesta. Vanhemmaksi tuloikä on myöhästynyt mm. kaupungistumisen ja korkean elintason tavoittelun seurauksena → siirtävät esikoisen syntymää ja alentavat lapsilukua, kielteiset vaikutukset
- Kyse ei kuitenkaan vain vapaaehtoisuudesta. Toivotun ja toteutuneen lapsiluvun välinen ero on kasvanut, ja syntyvyyden lasku johtuu ensimmäisten lapsien vähentymisestä
- Samaan aikaan korkeammin koulutetuilla on paremmista työura- ja parisuhdenäkymistä huolimatta vaikeampi yhdistää työ ja perhe, ja uralta poissaolon kustannukset ovat korkeammat

Pandemic Babies? The Covid-19 Pandemic and Its Impact on Fertility and Family Dynamics

Syntyvyys vähentynyt Etelä-Euroopassa ja kasvanut Pohjois-Euroopassa

Saksalainen väestötieteen Max Planck -instituutin joulukuussa 2021 järjestämässä [tieteellisessä kokouksessa](#) pohdittiin pandemian vaikutuksia lastensaantiin. Kokouksessa esiteltiin tuloksia koronan ensimmäisen aallon vaikutuksista eri maiden syntyneiden lasten määrään.

Yhdysvalloissa ja Euroopassa kuukausittaiset luvut pienenivät vuodenvaihteessa 2020–2021 kolmen kuukauden ajan viidestä yhdeksään prosenttia edellisvuodesta, mutta maaliskuusta 2021 alkaen syntyvyys alkoi toipua palautuen aiemmalle tasolleen. Eteläisen Euroopan maissa, kuten Ranskassa ja Espanjassa, syntyneiden lasten määrä väheni jopa viidenneksellä eikä ole palautunut koronakriisiä edeltävälle tasolle. Sen sijaan monessa pohjoiseurooppalaisessa maassa, kuten Saksassa, Tanskassa ja Alankomaissa, syntyvyys kasvoi.

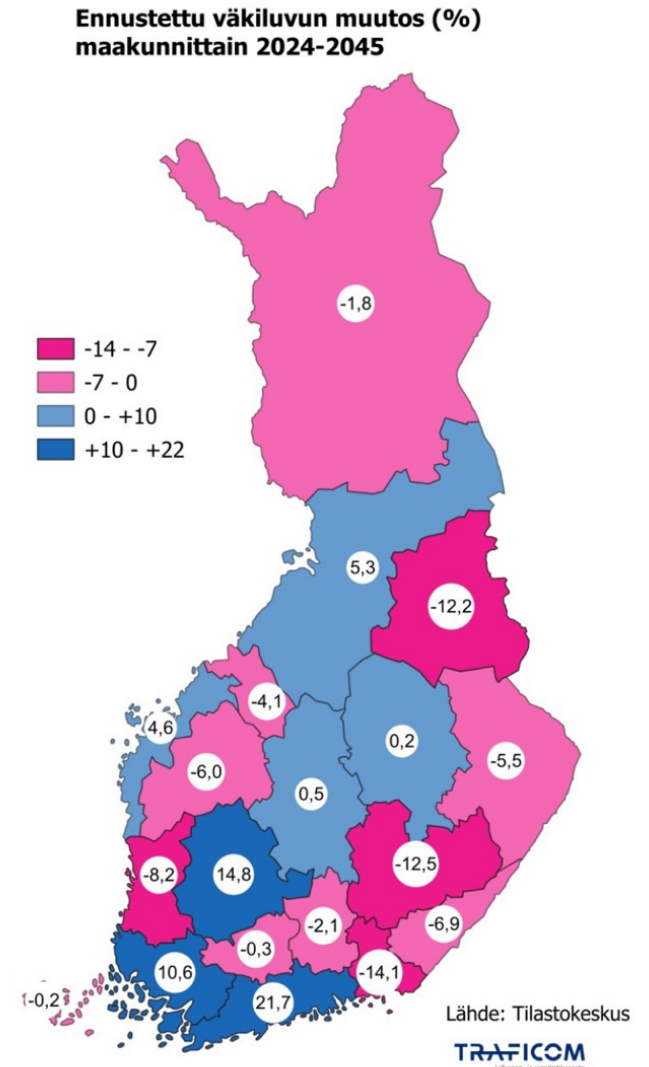
Suomi herätti konferenssissa erityistä kiinnostusta, sillä monessa esityksessä mainittiin, kuinka syntyvyys on täällä pandemian aikana kasvanut poikkeuksellisen paljon verrattuna muihin maihin. Tärkeää on kuitenkin huomata, että Suomessa vuodesta 2010 asti jatkunut syntyvyyden lasku päättyi jo ennen pandemian alkua, vuoden 2019 jälkipuoliskolla.

Vuonna 2020 syntyneiden lasten kuukausimäärät kasvoivat keskimäärin 1,4 prosenttia ja vuoden 2021 tammi-marraskuussa 7,2 prosenttia. Syntyneiden määrät kasvoivat vuonna 2021 koko maassa, mutta Helsingissä ja Uudellamaalla enemmän (9 %) kuin muilla seuduilla (3–6 %). Syntyneiden määrä kasvoi vuosina 2020 ja 2021 kaikissa ikäryhmissä paitsi alle 25-vuotiailla.

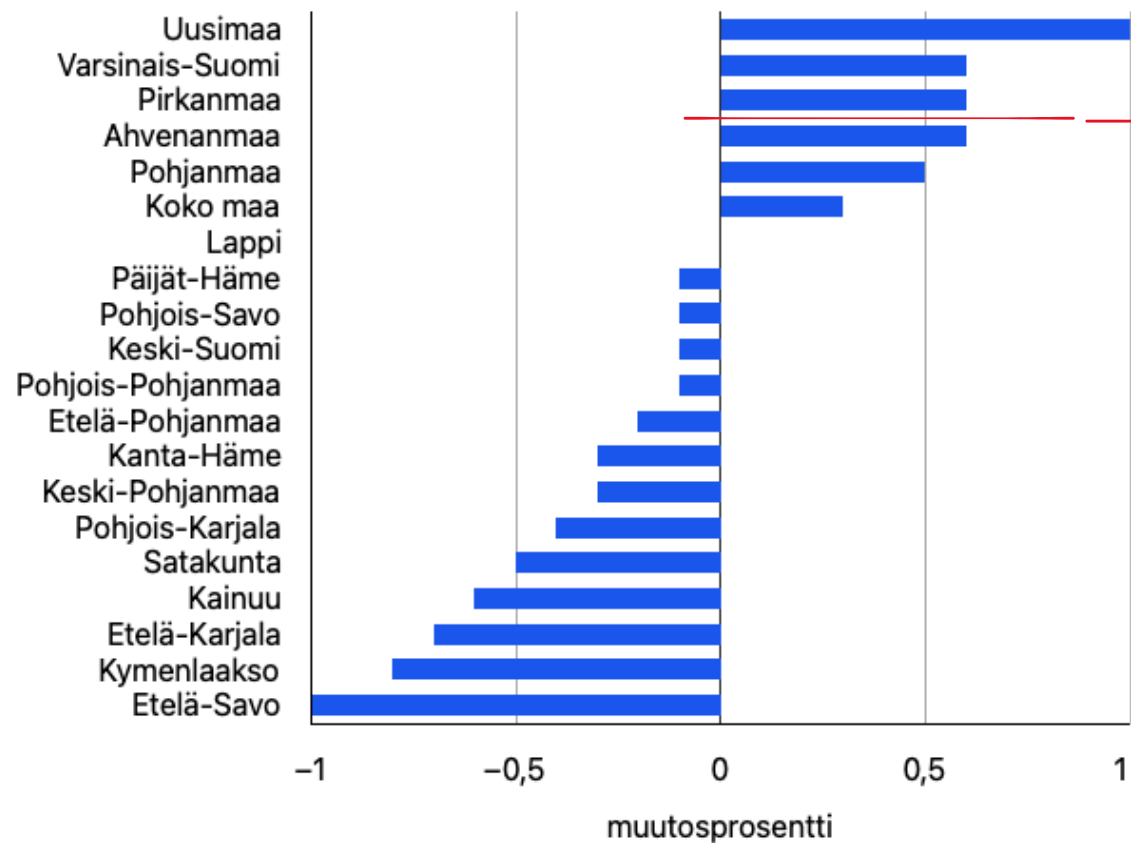
<https://blogi.thl.fi/syntyvyys-kasvaa-suomessa-koronapandemian-vuoksi-vai-siita-huolimatta/>

Suomessa alueet erilaistuvat

- Väestörakenteen muutoksella alueellisia vaikutuksia, kun väestöpohja kasvaa kaupungeissa ja muualla vähenee voimakkaasti. Kasvavat alueet hyötyvät, ydinmaaseutu ja reuna-alueet menettävät elinvoimaansa
- Sisäisen muuton ohella maahanmuutto keskittyy isoihin kaupunkeihin. Väestön kutistuminen pienissä kunnissa kasvattaa iäkkään väestön osuutta
- ... eli vaikka maahanmuutto ja siten työikäisen väestön määrä lisääntyisi, se ei välttämättä auta alueelliseen kehityksen kokonaiskuvassa
- Keskisuurien kaupunkien haasteena vahvistaa maahanmuuttajien ja korkeakoulutettujen **pitovoimaa**
- Nykyisen väestökehityksen trendien jatkuminen edellyttää kunnilta sopeutumista ja palveluiden uudelleenarviointia

Väkiluvun muutos maakunnittain 2025

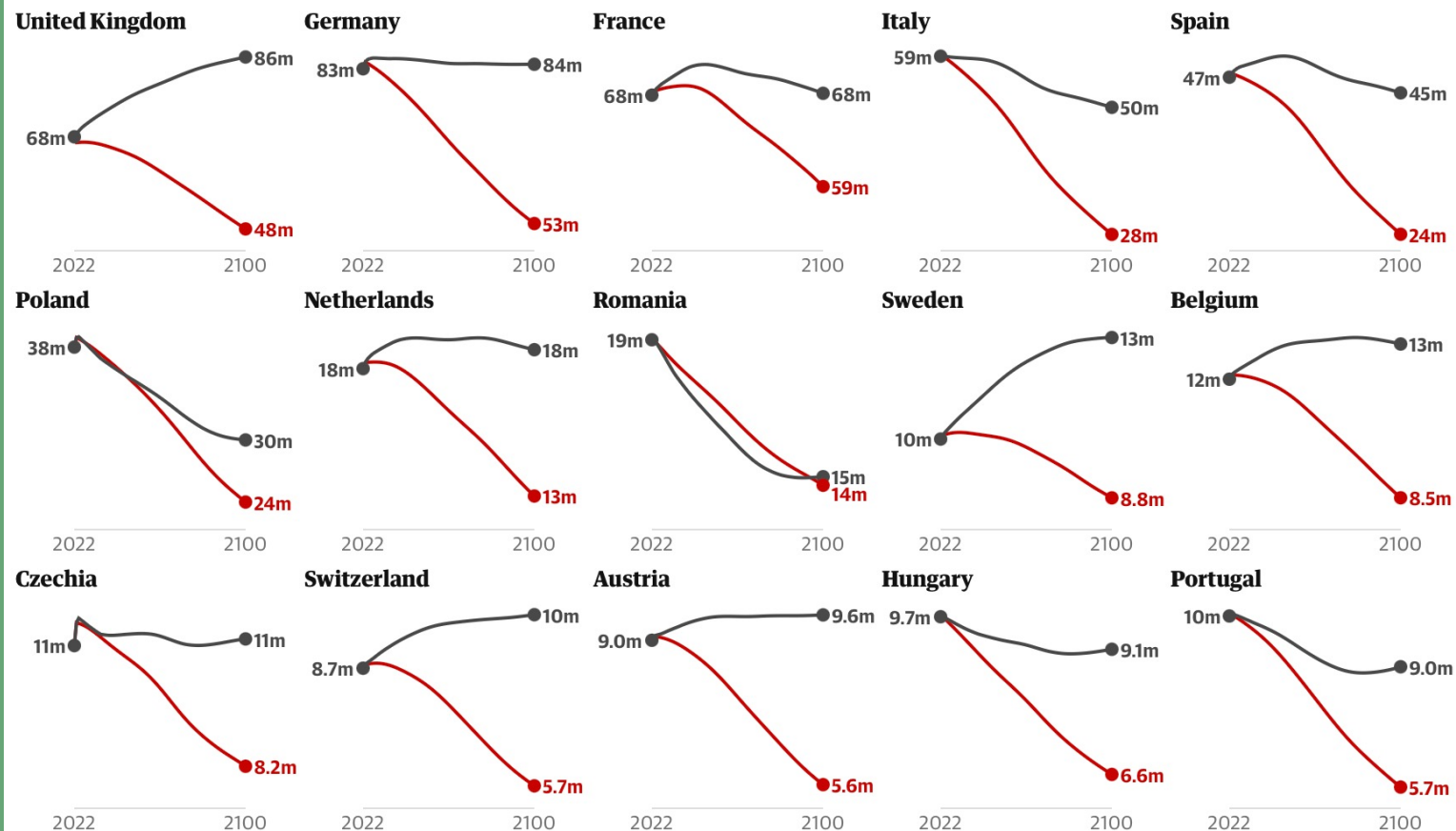
väestö keskittyy suuriin keskuksiin

Päivitetty: 1.4.2026

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

Europe faces large population declines without immigration

Population projections across Europe, scenario **with migration** versus scenario **without migration**

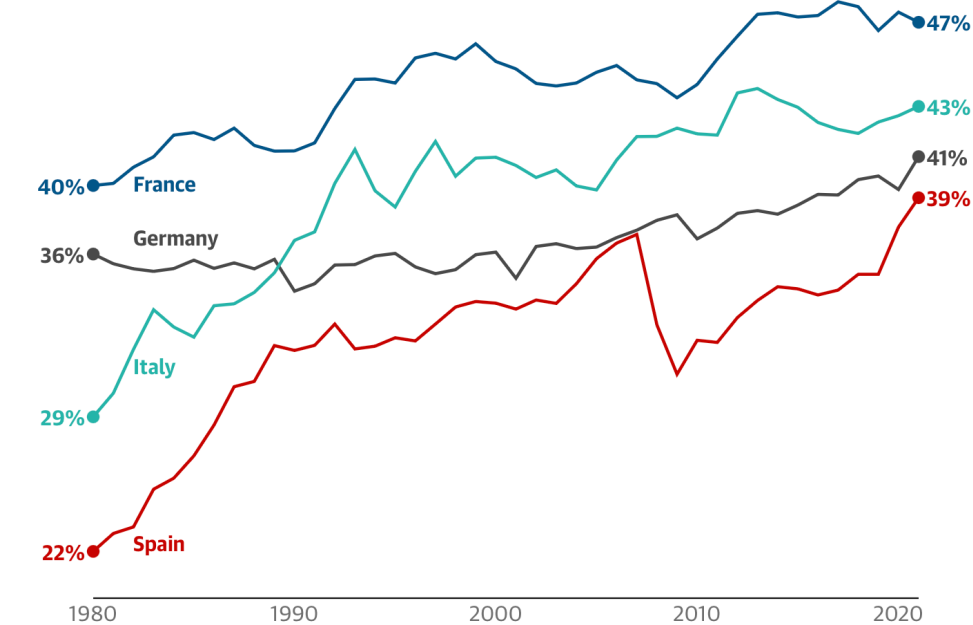
Guardian graphic. Source: Eurostat population projections, UK Office for National Statistics. Scenario with migration is based on a country's average net migration levels from up to 20 years ago, depending on data availability. Scenario without excludes this input in the projection model and is based on natural population dynamics

Show more

Hyytyykö talouskasvu lopullisesti, kun työikäisten määrä vähenee?

Tax burdens are already rising across Europe

Tax revenue as a percentage of gross domestic product (tax to GDP ratio), select European countries, 1980 - 2021

Guardian graphic. Data via the UN Government Revenue Dataset

- Työikäisen väestön osuuden lasku haastaa julkisen sektorin toimintaedellytykset, eläkejärjestelmän toimivuuden ja edellyttää järjestelmätason sopeutumista
- Panostukset työn tuottavuuteen ja inhimilliseen pääomaan, josta voi olla myös hyötyä perheellistymisessä → terveys, koulutus, työllisyysaste ja osaaminen
- Pidemmät työurat, sosiaali- ja terveyspalvelutarpeen kasvu
- Maahanmuutto edellyttää panostuksia kotoutumiseen ja työelämään siirtymisen vahvistamista

Syntyvyyttä on vaikea ohjailla poliittisesti

- Toimivia ratkaisuja: lastenhoitopalvelujen ja vanhempainvapaiden laajentaminen, terveydenhuollon ja hedelmöityshoitojen saatavuus sekä hinta, tulonsiirrot, joustavat työajat. Erityisesti varhaiskasvatuksella ja vanhempainvapaalla pitkäaikaisempia vaikutuksia
- Eri etuuksien vaikutukset kuitenkin vaihtelevat eri maissa ja väestöryhmien välillä; rahalliset tuet matalan tuen maissa, vanhempainvapaat auttavat työssäkäyviä ja korkeakoulutettuja
- Joillain politiikoilla ei vaikutuksia – mm. isyysvapaiden **syntyvyys**vaikutus tutkimuskirjallisuudessa vähäinen. Perhepolitiikka voi olla hyödyllistä muistakin näkökulmista, hyvinvointivaikutukset eivät välttämättä samansuuntaisia syntyvyyden kanssa
- Pelkästään perheellisiin kohdistuvat toimet eivät ainut tapa vaikuttaa syntyvyyteen: työn ja perheen yhteensovittaminen, (sukupuolistuneet) epätyypilliset työsuhteet, kohtuuhintainen (perhe)asuminen → epävakaat työtilanne voi saada epäröimään mahdollisuutta vanhemmuuteen

- Suomessa ja Pohjoismaissa otettu käyttöön lähes kaikki mainitut syntyvyyttä kohentavat palvelut ja etuudet. Käytännöt eivät ole heikentyneet 2010-luvulla merkittävästi, mutta syntyvyyden lasku jatkuu → ”alenevan syntyvyyden ansa”
- Mikään valtio ei ole onnistunut pitkällä tähtäimellä kääntämään syntyvyyttä nousuun → perinteiset perhepoliittiset toimet eivät enää riitä syntyvyyden pitämiseksi kohtuullisella tasolla
- Poliittikkatoimilla voi olla positiivinen vaikutus toisten ja kolmansien lapsien määrään, mutta ensimmäisiin lapsiin tehoavat harvemmat keinot
- Vaikka perheellistymismyönteiseen politiikkaan liittyy vaikuttavuushaasteita, on haitallisempaa jättää poliittikkatoimet kokonaan toteuttamatta

Kiitos!
Kysymyksiä?